

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА“ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 1.2. ПЕДАГОГИКА НАУЧНА ОБЛАСТ 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

Докторската програма „Социална педагогика“ на катедра „Социална и специална педагогика“ при Педагогически факултет към Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ е предназначена за докторанти в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение. Осигурява третата степен на висше образование и повишава образователната и научноизследователската квалификация на докторанта. Продължителността на подготовката на докторанти в редовна и самостоятелна форма на обучение е 3 години, а в задочна форма 4 години. Обучението приключва със защита на докторска дисертация.

Завършилите получават образователната и научна степен „доктор по социална педагогика“.

ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Целите на докторската програма са детерминирани от разбирането, че научната квалификация е съвкупност от методологически и методически знания, умения, навици и опит, които се използват в научноизследователската работа и са придобити в процеса на професионалната подготовка по настоящия учебен план.

В съответствие с това разбиране, целта на подготовката на докторанта е:

- задълбочено изучаване на методологическите и теоретическите основи на социалната педагогика, както и развитието на уменията за тяхното интерпретиране и прилагане според научната проблематика на разнообразни по вид изследвания;
- овладяване на методологията, методиката и инструментариума на провеждане на научни изследвания в областта на педагогическите науки, в професионално направление 1.2. Педагогика и научната специалност „Социална педагогика“ (теория и практика);
- моделиране на умения за концентриране върху трансверсални базови човешки компетенции, развитието и умението да се прегрупират и комбинират по различен начин, и след това да се конкретизират;
- формиране на професионална субектност и творчески способности, като условие за успешно осъществяване на самостоятелна и ръководна научноизследователска, преподавателска и експертна дейност, както и работа в екип;
- допълва познанието с актуални научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и компетентности, преподавателска дейност, прилагане на иновационни постижения в предметното поле, рефлексия и саморефлексия;

– усъвършенстване на езиковата подготовка по избрания чужд език , ориентирана към осигуряване на личната информационна осведоменост, професионална реализация и улесняване на контактите с учени от други страни.

ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО В ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА“

Задачите на обучението са насочени в три аспекта: теоретична научна подготовка; приложна научна подготовка; формиране на личността на младия учен и създаване на детерминантни фактори за самоактуализация:

- задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологични принципи на изследване в аспекта на педагогическата наука;
- овладяване и ползване на научна терминология, характерна за научната област;
- формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните проблеми в областта на социалната педагогика;
- придобиване на компетентности и умения за определяне пътя и организацията на научното изследване и за авторска експериментална концепция;
- формиране на професионални умения за самостоятелна преподавателска практика. Асистирание при подготовка на учебни планове и програми, изготвяне на изпитни тестови задания, ръководство на познавателната дейност на студентите, запознаване с административния ред във висшето училище и регламентиращите го документи;
- мотивиране и готовност за участие в национални, международни и регионални конкурси, проекти и международна мобилност;
- изграждане на опит и култура при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него в научни форуми.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Докторантът се обучава в катедра „Социална и специална педагогика“ при Педагогически факултет към Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ по индивидуален учебен план, съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на ШУ и с регламентирания в него Стандарт за обучение на докторанти.

КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

1. Област и обхват на знанията

- знания, свързани с методологията на научното изследване в областта на социалните и педагогическите дейности , както и рефлексия към интегративния междудисциплинарен характер на науката педагогика;
- знания за съвременни методи, методики, технологии и тяхното приложение при изследване на социално-педагогическите процеси и системообразуващата им функция при създаването на различни теории и концепции;
- специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ и за синтезиране на нови идеи през целия живот на човека;
- в процеса на научното изследване представя знания и разбиране на най-високо равнище не само в конкретната научна област и направление, но и в близки научни области.

2. Област и обхват на уменията:

- подбира, открива и проучва литературни източници, свързани с изследователския проблем; умело намира, извлича, синтезира и оценява необходимата информация ;
- събира, анализира, класифицира и систематизира информация в определена последователност и логика;
- аргументирано и обосновано с доказателства анализира и защитава тези, свързани с научната област на социалната педагогика;
- търси иновативни решения чрез комбиниране на различни стратегии и
- отклонява от традиционните решения и намира нови нестандартни, подчинявайки се на законите на научното мислене;
- аналитично и критично оценява собствените експериментални резултати, свързани с установяване на определени закономерности при изследване на явленията в социалната педагогика;
- организира и планира собствената си научна дейност (с оглед на: време, точност на обекта на изследване, яснота на целите и задачите, конкретност на изградените хипотези и др.).

3. Област и обхват на компетентностите

3.1. Личностни компетентности:

- самоуправление по посока създаването и интерпретирането на нови знания, резултат от собствени изследвания или от друга научна дейност;
- притежава способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, научна рефлексия , проявяваща се в това как се възприемат резултатите в научната общност , самостоятелност и отговорност;
- при обосноваване на научната истина се ръководи от академичната научна етика при интерпретиране както на собствени, така и на проучени гледни точки;
- използва научен език и стил, характеризиращи се с точност на научната терминология, яснота и логическа последователност при изложение на фактите и резултатите.

3.2. Комуникативни и социални компетентности

- има изграден стил на научно общуване (в разговори, при консултации и дебати, за защита на научни позиции, работа в екип и др.);
- показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на значителен обем знания от най-съвременните научни постижения или от областта на педагогическите науки;
- притежава готовност да участва в работата на български и международни изследователски колективи при решаването на научни и научнообразователни задачи;
- пълноценно общува на български език и на някой/някои от най-разпространените европейски езици.

3.3. Професионални компетентности

- има готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна дейност;
- идентифицира ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност; аргументирано взема решения и адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- умения за академично писане и за свобода при създаване на различни жанрови разновидности на научния текст;

- демонстрира способности да концептуализира, проектира и изпълнява проекти за генериране на нови знания, прилагане или разбиране на актуални достижения, както и да адаптира проектния си дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- умения за работа в екип и спазване принципите на академичната и научно-изследователска етика;
- осигурява трансфер с други научни области и компетенции, ориентирани към осигуряване и улесняване на професионалните контакти с български и чуждестранни учени.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

Образователната и научна степен „доктор“ се придобива след:

- успешно изпълнение на всички етапи от индивидуалния план на докторанта;
- успешна защита на дисертационния труд.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Докторантът е подготвен за самостоятелни научни изследвания и за иновационна научно-преподавателска дейност във висшите училища, в научноизследователските институции, сферата на формалното и неформалното образование и др.; за консултант, експерт в общински структури, в предоставяните в общността социални услуги, в специализирани институции от социалната сфера, в пенитенциарни заведения, консултативни центрове, комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни на всички равнища.

ЗАВЪРШИЛИЯТ ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА МОЖЕ

- да участва в различни форми на продължаващо обучение (постдокторантски програми за повишаване на професионалната квалификация и опит по научната специалност и в професионалната област);
- да участва в хабилитационни процедури и процедури за израстване в степен.